

МОТИВИ по н.о.х.д. № 440 г. на Софийски градски съд, НО, 29 - ти

състав

Софийска градска прокуратура е внесла обвинителен акт по досъдебно производство № 15080/2020 г. по описа на 8 РУ-СДВР, пр. пр. № 17185/2020 г. по описа на Софийска градска прокуратура, срещу С.А. Т. за това, че през периода 14.08.2020 – 16.08.2020 г. в с. Бистрица, район „Панчарево – СО“, обл. София-град, при условията на продължавано престъпление, в качеството на длъжностно лице – младши инспектор надзирател 1-ва степен в следствен арест на ОСИН – ГДИН, находящ се в гр. София, бул. „****“, поискал и приел дар, който не му се следва, от Х.И. Б. – парична сума в размер на 150 (сто и петдесет) лева, за да извърши действие във връзка със службата си, а именно – да внесе алкохол, храна и високорисково наркотично вещество, марихуана (коноп) в сградата на следствения арест, които да бъдат предадени на задържания с мярка за неотклонение „задържане под стража“ Б.П.М., като обвиняемият извършил деянието, за да осъществи състав на друго престъпление – по чл. 354а, ал. 2, т. 3 от НК, да държи в качеството на длъжностно лице без надлежно разрешително с цел разпространение, по повод изпълнение на службата му, високорисково наркотично вещество – марихуана (коноп) с нето тегло 1, 44 гр. със съдържание на активно действащ компонент (тетрахидроканабинол) – 14 %, както следва:

1. На 14. 08. 2020 г., около 10:41 часа, в с. Бистрица, район „Панчарево – СО“, обл. София-град, в проведен мобилен телефонен разговор, поискал от Х. Т.а Б. парична сума в размер на 150 (сто и петдесет) лева;
2. На 16. 08. 2020 г. около 0:10 часа, в с. Бистрица, район „Панчарево – СО“, обл. София-град, ул. „****“, пред № 48 приел от Х. Т.а Б. паричната сума в размер на 150 (сто и петдесет) лева;

– престъпление по чл. 301, ал. 3 вр. с ал. 1 вр. с чл. 26, ал. 1 от НК.

Съдебното разглеждане е проведено при условията на чл. 371, т. 2 и сл. НПК. Подсъдимият Т. в хода на допуснато съкратено съдебно следствие е признал изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и се е съгласил да не се събират доказателства за същите факти.

С определение по реда на чл. 372, ал. 4 НПК в хода на съкратеното съдебно следствие съдът е приел, че самопризнанието на подсъдимия се подкрепя от събраните в досъдебното производство доказателства и е обявил, че ще го ползва, без да събира доказателства за фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт.

В хода на съдебните прения прокурорът поддържа обвинението, такова каквото е повдигнато с обвинителния акт. Счита, че то е доказано по несъмнен начин. Приема за установена фактическата обстановка, за който извод се позовава на показанията на разпитаните свидетели – полицейски служители, извършили оперативно-издирвателните мероприятия и показанията на свидетелката Б., от която бил поискан неследващият се за подсъдимия дар. Заявява, че показанията на свидетелите се поддържат от събраните в хода на разследването доказателства при извършения оглед на местопроизшествие, изготвените експертизи и веществените доказателствени средства като резултат от прилагането на специални разузнавателни средства, послужили за разкриване на престъплението. Изтъква, че чрез използването на специалните разузнавателни средства са събрани данни за предходни случаи, аналогични на настоящия. В заключение поддържа, че престъплението е доказано обективна страна, доколкото са налице и съставомерните признаци „длъжностно лице“ и приемане на неследващия се дар, за да извърши друго престъпление, както и от субективна страна, което се изяснява от дадените от Т. указания на Б. как да бъде

опаковано наркотичното вещество. Излага доводи, че са събрани смекчаващи и отегчаващи отговорността доказателства, които следва комплексно се преценят при индивидуализацията на наказанието. Предлага на подсъдимия да бъде наложено наказание при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства – под средния размер на предвиденото наказание „лишаване от свобода“, което да бъде редуцирано с една трета, а именно до 12 месеца „лишаване от свобода“. Твърди, с оглед поправяне и превъзпитание на подсъдимия, както и въз основа на данните за предходна престъпна дейност, за която не е повдигнато обвинение на подсъдимия, наложеното наказание да не бъде изтърпяно ефективно. Счита, че следва да бъдат отнети паричните средства, предмет на подкупа, в полза на държава.

Защитникът на подс. Т. в пледоарията си се фокусира върху индивидуализацията на наказанието. Моли да бъде наложено наказание, чийто размер след редуцията по чл. 58а, ал. 1 от НК и при преценка на доказателствената съвкупност, да позволява приложение на нормата на чл. 66 от НК. Позицията се на трайната практика на ВКС, съобразно която при индивидуализацията пределите на наказанието се отчитат степента на обществената опасност на самото деяние и на дееца, подбудите за извършването му, наред с това и другите смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства. В този смисъл предлага да бъде взета предвид и младата възраст на подсъдимия, разкаянието за стореното, признанието на вината, липсата на противообществени прояви след инкриминираното деяние, добрите характеристични данни и медицинската документация, приобщена по делото. Предлага на подзащитния му да се наложи наказание до 3 години лишаване от свобода, а относно преценката за кумулативното наказание глоба – да бъдат съобразени финансовите му възможности. Присъединява се към становището на прокурора за приложението на института на условното осъждане. Пледира, че отлагането на изпълнението на наказанието и определянето на изпитателен срок предполага възможност за действителното поправяне на подсъдимия.

Подсъдимият в последната си дума се присъединява към казаното от защитника му. Признава се за виновен и изразява съжаление за извършеното. Моли за определяне на по-ниско по размер наказание.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като обсъди доводите на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Подсъдимият С.А. Т. е българин, български гражданин, роден на ***** г. в гр. София, ЕГН *****, със редно специално образование, неосъждан, понастоящем работи като автомонтьор, неженен, с постоянен адрес: с. Бистрица, ул. ****.

През 2020 г. подс. С.Т. заемал длъжността „младши инспектор надзирател I – ва степен в следствения арест на ОСИН-ГДИН, находящ се в гр. София, бул. „****“.

В началото на август 2020 г. свидетелите К. В. и М. С. работели като полицейски служители в ГДНП-МВР и имали задължението да осъществяват оперативен контрол върху местата за лишаване от свобода. Двамата получили оперативно-издирвателна информация, че подсъдимият внася в сградата на следствения арест срещу заплащане наркотични вещества, опаковани и скрити в хранителни продукти, които след това предавал на задържани по различни наказателни производства обвиняеми. Високорисковите наркотични вещества били доставяни на подс. Т. от близки и приятели на задържаните, с които той уговарял конкретните доставки, използвайки различни телефонни номера, сред които и номер 0889 144 839 с титуляр св. М.Д., ползван без нейното знание и съгласие.

Междувременно, през август 2020 г., в следствения арест, намиращ се на бул. „Г. М. Димитров“ № 42 в гр. София, бил задържан св. Б.М. в качеството на обвиняем

по ДП № 197/2020 г. по описа на 3 РУ-СДВР, пр. пр. № 646/2020 г. по описа на СГП, в изпълнение на наложена му мярка за неотклонение задържане под стража. Св. М. се познавал и поддържал близки отношения със св. Х. Б.. На неустановена дата в периода началото на август 2020 г. – 15.08.2020 г. в гр. София със св. Б. се срещнали неустановени по делото лица, които й поръчали да достави на задържания М. в следствения арест алкохол, храна и наркотично вещество. Лицата с неустановена самоличност съобщили на св. Б., че с нея ще се свърже човек, комуто да предаде предназначения за св. М. вещи, които те й осигурили – опаковани алкохол и торта, в която било укрито високорисково наркотично вещество – марихуана (коноп), с нето тегло 1, 44 гр. и съдържание на активно действащ компонент тетрахидроканабинол – 14 %.

На 14.08.2020 г. в с. Бистрица, район „Панчарево – СО“, обл. София-град, около 10:41 ч. подсъдимият се обадил от мобилен телефонен номер 0889 144 839 на използвания от св. Б. номер 0889 017 792. Дватама провели разговор, като подс. Т. се представил за човека, който щял да внесе в следствения арест алкохола, храната и съдържащото се в нея наркотично вещество и да ги предаде на задържания М.. Подсъдимият завоалирано разяснил на свидетелката как да се опакова и укрие високорисковото вещество – опаковано с тиксо и поставено в пластмасова кутийка от детско шоколадово яйце. За да осъществи внасянето на предметите на територията на следствения арест и доставянето им на задържания, подс. Т. поискал от св. Б. подкуп в размер на 150 (сто и петдесет) лева, като двамата се разбрали да се чуят и срещнат на следващия ден.

На 15.08.2020 г. двамата провели няколко телефонни разговора, в които уточнявали кога и къде да се срещнат, за да бъдат предадени вещите и поисканата от подсъдимия сума. В крайна сметка св. Б. и подс. Т. се уговорили да се срещнат около полунощ в района на с. Бистрица, район „Панчарево – СО“, област София-град, ул. „*****“ пред № 48.

На 16.08.2020 г. около 00:10 часа, св. Б. пристигнала на уговореното място, където вече се намирал подсъдимият. Свидетелката паркирала управлявания от нея лек автомобил „Алфа Ромео“ с ДК № ****, подсъдимият влязъл в него през предната дясна врата, седнал до свидетелката, а тя му предала полиетиленов плик, в който били предназначения за М. алкохол и торта, заедно със скритото в тортата наркотично вещество. Св. Б. дала на подсъдимия и поисканата от него сума в размер на 150 лева, представляваща 3 бр. банкноти, всяка от които на стойност 50 лева. Подсъдимият приел предоставените му пари, преброил ги, а след това ги прибрал в дрехите си. Междувременно свидетелите В. и С., в резултат на прилаганите след постъпилата оперативна информация специални разузнавателни средства, проследили в реално време подсъдимия, като след приемането на подкупа и другите вещи от св. Б., го задържали в лекия ѝ автомобил.

За подсъдимия са събрани положителни характеристични данни. В близката си семейна и приятелска среда той се проявява като добър, отговорен, отзивчив, грижовен и състрадателен човек.

На основание чл. 373, ал. 3 от НПК съдът приема изложената фактическа обстановка – такава каквато е посочена в обвинителния акт, за точно отражение на действително случилото се по отношение на събитието на престъплението, извършено от подсъдимия. В основата на този си извод съдът поставя направеното самопризнание от страна на подсъдимия и подкрепящите го доказателствени материали, събрани в досъдебното производство (гласни и писмени доказателствени средства и веществени доказателства), които хронологично и логически обвързано установяват последователността на фактите на осъществяване на деянието и неговото авторство.

Този извод се основава на показанията на свидетелите Х. Б., К. В., М. С., Б.М., които са еднопосочни и не съдържат съществени противоречия помежду си, като същевременно са логически взаимно съответни и се допълват хармонично. На показанията на изброените свидетели кореспондират заключенията на изготвените видеотехническа, техническа, техническа експертиза за истинност и физикохимична експертиза, веществените доказателствени средства, получени при използване на специалните разузнавателни средства, писмени доказателства и доказателствени средства – протоколът за оглед с приложения към него албум, протоколът за оглед на веществен доказателства, протоколът за обиск, кадрова справка, длъжностна характеристика, заповедите за образуване на дисциплинарно производство спрямо С.Т., заповедта за налагане на дисциплинарно наказание, справка за съдимост.

Съдът след произнасяне на определението по чл. 372, ал. 4 НПК, с което изразява становището си по съответствието на самопризнанието на подсъдимия с всички годни доказателства и доказателствени средства, събрани в досъдебното производство, не следва и не може в мотивите на присъдата да извършва доказателствен анализ на материалите, които установяват фактите по обвинителния акт. Това е една от същностните характеристики на съкратеното съдебно следствие, което се основава на самопризнанието на подсъдимия – допуска се изключение от принципите за непосредственост и устност в интерес на процесуални ценности като процесуална дисциплина и процесуална икономия, без те да се противопоставят на основната цел на процеса – да се разкрие обективната истина. В процедурата по чл. 371, т. 2 НПК законът предпоставя като задължително условие за нейното законосъобразно развитие обективно да не съществува съмнение относно достоверността на подкрепящите самопризнанието доказателствени материали от досъдебното производство. Затова първоинстанционният съд има правомощието да разгледа делото по този, а не по общия ред, само след като обосновано е преценил, че досъдебното производство е било проведено обективно, всестранно и пълно, че не са допуснати съществени процесуални нарушения, че събраните в първата фаза на процеса доказателствени материали са достатъчни за разкриване на обективната истина, като по съдържание категорично подкрепят самопризнанието на подсъдимия, което е изразено пред съда недвусмислено и свободно при ясно разбиране на фактите на обвинението.

Оттук нататък, след като окончателно е решил въпроса за липсата на съмнение относно годността, надеждността и достоверността на подкрепящите самопризнанието доказателства, съдът всякога следва да приеме за установени залегналите в обвинителния акт констатации за фактите. Това правно положение е видно и от формулировката на чл. 373, ал. 3 НПК. Следователно твърденията в обвинителния акт се възприемат за верни в присъдата, без извършване на традиционната аналитична дейност по обсъждане и оценка на доказателствата. Този извод се обосновава не само чрез законните цели и съдържание на разглеждания диференциран ред, но и от принципа, че за да постигне справедлив и ефективен наказателен процес, съдът може да обсъжда единствено доказателствени материали, които е събрал непосредствено. А в процедурата по глава XXVII НПК във варианта ѝ по чл. 371, т. 2 НПК е въведена различна идея – да се постигне бързо, ефективно и справедливо правосъдие по дела, при които правилното им решаване, с оглед фактическата им специфика и качеството на събрания на досъдебното производство доказателствен материал, не налага изобщо непосредствено събиране от съда на доказателства за фактите на обвинението, нито приобщаването им по реда на чл. 283 НПК. В рамките на компетентността си съдът разгледал делото в съкратено съдебно следствие по чл. 371, т. 2 НПК извършва преценка на отношението на самопризнанието към доказателствата от досъдебното производство, но няма правомощие да анализира в мотивите на акта си по съществото

на делото доказателствената стойност на материали, които са събрани от друг орган (в този смисъл решение № 73/2010 г. по н. д. № 624/2009 г. на ВКС, в което се посочва, че когато процедурата по чл. 372, ал. 4 вр. с чл. 371, т. 2 от НПК е проведена законосъобразно, от това следва, че изводите по фактите почиват на вярна интерпретация на доказателствената съвкупност).

В хода на съкратеното съдебното следствие съдът събра допълнително писмени доказателства единствено за характеристикните данни на подсъдимия, трудовата му заетост и здравословното му състояние – две характеристики, трудов договор № 156 / 2.04.2021 г., медицински документи за прегледи и лечение. Доколкото те не засягат фактологията на деянието, приобщаването им към доказателствения материал е допустимо по аргумент за противното от чл. 372, ал. 4 НПК.

На основата на така приетата фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Подсъдимият С.А. Т. от обективна и субективна страна е осъществил престъплението по чл. 301, ал. 3 вр. с ал. 1 от НК.

От обективна страна през периода 14.08.2020 – 16.08.2020 г. в с. Бистрица, район „Панчарево – СО“, обл. София-град, при условията на продължавано престъпление, в качеството на длъжностно лице – младши инспектор надзирател 1-ва степен в следствен арест на ОСИН – ГДИН, находящ се в гр. София, бул. „****“, поискал и приел дар, който не му се следва, от Х.И. Б. – парична сума в размер на 150 (сто и петдесет) лева, за да извърши действие във връзка със службата си, а именно – да внесе алкохол, храна и високорисково наркотично вещество, марихуана (коноп) в сградата на следствения арест, които да бъдат предадени на задържания с мярка за неотклонение „задържане под стража“ Б.П.М., като обвиняемият извършил деянието, за да осъществи състав на друго престъпление – по чл. 354а, ал. 2, т. 3 от НК, да държи в качеството на длъжностно лице без надлежно разрешително, по повод изпълнение на службата му, високорисково наркотично вещество – марихуана (коноп) с нето тегло 1, 44 гр. със съдържание на активно действащ компонент (тетрахидроканабинол) – 14 %, за да го разпространи на друго лице, като на 14. 08. 2020 г., около 10:41 часа, в с. Бистрица, район „Панчарево – СО“, обл. София-град, в проведен мобилен телефонен разговор, поискал от Х. Т.а Б. парична сума в размер на 150 (сто и петдесет) лева, а на 16. 08. 2020 г. около 00:10 часа, в с. Бистрица, район „Панчарево – СО“, обл. София-град, ул. „*****“, пред № 48 приел от Х. Т.а Б. паричната сума в размер на 150 (сто и петдесет) лева.

Квалифицираният състав на пасивния подкуп има за обект обществените отношения, свързани със законосъобразното, еднаквото и безкористно изпълнение на служебните задължения, влизащи в кръга на службата на длъжностното лице (Решение № 42/17.03.1972 г., ВС, н. о.). Предмет на престъплението са парите и вещите, дадени като дар или друга облага, която не се следва на дееца – в настоящия случай паричната сума в размер на 150 лева, която свидетелката Б. предала на подсъдимия.

Субектът на престъплението е особен, доколкото се изисква да притежава длъжностно качество. Уреденото специално качество по отношение на дееца предполага изпълнителното деяние да се осъществява само от длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1, б. „а“ и „б“ от НК (в този смисъл е и задължителното тълкуване на Върховния съд в Тълкувателно решение № 72/1974 г. на ОСНК на ВС). Това лице може лично да извърши, съответно да не извърши действие или бездействие в кръга на службата си, за да получи дар или друга облага. От събраните по делото доказателства по несъмнен начин се установява, че подсъдимият е имал качеството длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1, б. „а“ от НК, тъй като е изпълнявал служба в държавно учреждение срещу заплащане. Информацията относно специалното качество, вменените

задължения на подсъдимия и времето, през което е заемал длъжността „младши инспектор надзирател 1-ва степен“, се извежда недвусмислено и еднопосочно от кадровата справка, длъжностната характеристика на подсъдимия, графика на дежурства за август 2020 г., в който подс. Т. е бил включен. Наред с това служебното положение на подсъдимия към момента на извършване на престъплението подкуп се установява и от заповедта за образуване на дисциплинарно производство срещу него, обобщената справка от кадровото му досие, заповедта за налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“, следващо извършването на инкриминираното деяние.

От обективна страна подсъдимият е осъществил две форми на изпълнителното деяние на квалифицирания подкуп по чл. 301, ал. 3 вр. с ал. 1 от НК – „поиска“ и „приеме“ дар, който не му се следва, за да извърши престъпление по чл. 354а, ал. 2, т. 3 от НК във връзка със службата си. На 14.08.2020 г. подсъдимият поискал от свидетелката Б., а на 16.08.2020 г. приел от нея дар – парична сума в размер на 150 лева, която не му се следва. По делото несъмнено е установено, че в проведен телефонен разговор между подс. Т. и св. Б. деецът е поискал посочената сума, за да предаде на задържания в следствения арест М. храна, алкохол и наркотично вещество. Така тази форма на изпълнителното деяние на престъплението по чл. 301, ал. 3 НК е довършена в момента на отправяне на изявлението от Т. към свидетелката Б.. Осъществена е и втората форма на изпълнителното деяние – приемането, тъй като на 16.08.2020 г. по време на проведена среща между подсъдимия и свидетелката последната предала на дееца поисканата от него сума. Така подсъдимият е поискал и получил дар, който не му се следва, за да извърши престъпление. В ППВС № 8/1981 г. на ВС е разяснено, че за осъществяване квалифицирания състав на чл. 301, ал. 3 НК е необходимо длъжностното лице да получи дар с цел да извърши или пък за това, че вече е извършило някакво престъпление, свързано с неговата служба. Това друго престъпление може да бъде всякакво престъпление, което може да се извърши от длъжностно лице и да е свързано със службата му. От направеното от подсъдимия самопризнание и подкрепящите го доказателства за откритото наркотичното вещество се изясни, че подсъдимият е получил неследващия му се дар, за да внесе и предаде на задържания в следствения арест М. вещи, сред които и съдържащо се в храната наркотично вещество – престъпление по чл. 354а, ал. 2, т. 3 от НК. Сумата от 150 лева не е била дължима на подс. Т. по повод изпълняваната от него надзорно-охранителна дейност, а му е била платена, за да извърши неправомерно действие, криминализирано от законодателя като престъпление. Ето защо е налице и изискуемата за обективната съставомерност причинно-следствена връзка между поисканата и получена неследваща се парична сума от Т. и престъплението, което е следвало да извърши във връзката със службата си. Преди да започне изпълнението на другото престъпление, свързано с предаването в следствения арест на наркотичното вещество на задържания М., деянието е било разкрито. След получаването на вещите и предмета на подкупа, преди срещата между подсъдимия и свидетелката Б. да е приключила, подс. Т. е задържан, което обстоятелство е препятствало осъществяването на деянието по чл. 354а, ал. 2, т. 3 от НК. Доказателства в подкрепа на изложеното са свидетелските показания на Б., В. и С., както и приложените писмени доказателства. В този смисъл подсъдимият не е извършил другото престъпление, във връзка с което му е предадена сумата от 150 лева, а е наказателноотговорно лице единствено за престъплението подкуп (подобна хипотеза е обсъдена от Върховния съд в Решение № 126/1985 г., н. о. на ВС).

От субективна страна подсъдимият е действал с пряк умисъл по смисъла на чл. 11, ал. 2 от НК. Подс. Т. е съзнавал общественоопасния характер на деянието, предвиждал е настъпването на общественоопасните последици от противоправното си поведение и користоно е искал именно тяхното настъпване – да увреди обществените отношения, гарантиращи безкористното изпълнение на служебните задължения на

държавните органи, за да се облагодетелства неправомерно. Несъмнено е установено, че подс. Т. е съзнавал, че е поискал и приел дар, който не му се следва, за да наруши повелителната норма на материалния закон – да извърши престъпление по чл. 354а, ал. 2, т. 3 от НК, като внесе на територията на следствения арест наркотично вещество и го предаде на задържан, като е приел наркотичното вещество с изискуемата за съставомерността специална цел – да разпространи наркотичното вещество. Подсъдимият е съзнавал също и значението на службата, която е заемал, и правомощията, които тя му е осигурявала. Напълно наясно е бил и с това, че е придобил владението върху получения дар, като тази форма на изпълнително деяние е довършена с взимането на сумата от 150 лева от подсъдимия, т.е. с фактическото преминаване на предмета на престъплението в патримониума на длъжностното лице.

Същевременно съдът установи, че престъплението не е продължавано по смисъла на чл. 26, ал. 1 от НК. Продължаваното престъпление като форма на усложнена престъпна дейност се характеризира с извършването на две или повече деяния, които поотделно осъществяват един или повече състави на едно и също престъпление, извършени са през непродължителни периоди от време, при една и съща обстановка и при еднородност на вината, като последващото деяние се явява продължение на предходното от обективна и субективна страна. Както беше изяснено, несъмнено подсъдимият Т. е поискал дар, който не му се следва, който впоследствие е и приел. Действията му обаче съставляват едно престъпление пасивен подкуп, като първата част от самото деяние – искането на дар, е осъществена на 14.08.2020 г., а втората – получаването, е реализирана след два дни – 16.08.2020 г. Действията на подсъдимия са били насочени към увреждането на един и същи обект на престъплението, реализирани са в отношения между едни и същи страни (подсъдимия и свидетелката Б., от която е поискана неследващата се сума и която я е дала) и засягат един и същи предмет на престъплението – паричната сума от 150 лева, без в хода на дейността да е настъпила промяна в целта, заради която е поискан и приет подкупът – да се извърши друго престъпление по смисъла на чл. 354а, ал. 2, т. 3 от НК. Следователно, фактите, че деецът първо е поискал подкуп, а след това го е приел, представляват развитие на едно престъпление подкуп, при което престъпният резултат настъпва с приемането на паричния дар от длъжностното лице, т.е. от подсъдимия. Затова приемането на предмета на престъплението поглъща предходната форма на изпълнителното деяние на подкупа, посочена в състава – поиска. Поначало предходните форми могат да имат самостоятелно значение като формални (безрезултатни) само тогава, когато престъплението е останало разкрито в по-ранен момент, без да е реално пристъпено към даване и приемане на предмета на подкупа. Предвид особената специфика на основните престъпни състави на пасивния подкуп по чл. 301, ал. 1 от НК и на активния подкуп по чл. 304, ал. 1 от НК, която е породена от използваната смесена законодателна техника – чрез приобщаването в една разпоредба на предварителна престъпна дейност и на същинско престъпление, пасивният подкуп е довършен при „поиска“, „приеме предложение“, „приеме обещание“ и тогава престъплението е на формално (просто) извършване. Ако обаче се пристъпи и към приемане на престъпната облага, пасивният подкуп се превръща в резултатно престъпление, а предходните законови форми на изпълнителното деяние, през което престъплението е преминало, следва да се отчетат при индивидуализацията на наказанието, но не и в правната квалификация с обособяване на отделни престъпни деяния. В този смисъл към настоящия случай са напълно приложими мотивите, изложени в решение № 31/24.02.2021 г. по н. д. № 946/2020 г. на ВКС, II н.о. Поради това съдът намери, че на основание чл. 304 от НПК подсъдимият следва да бъде оправдан за това престъплението да е продължавано по чл. 26, ал. 1 НК.

При индивидуализацията на наказателната отговорност на подсъдимия

съдът взе предвид, че при постановяване на осъдителна присъда в случаите по чл. 372, ал. 4 НПК наказанието задължително се определя при условията на чл. 58а НК и като отчете, че не са налице предпоставките на чл. 55 НК – многобройни или изключителни смекчаващи отговорността обстоятелства, които да правят и най-лекото предвидено в закона наказание за престъплението несъразмерно тежко за дееца, прие, че наказанието следва да бъде индивидуализирано при условията на чл. 58а, ал. 1 НК.

При така дефинираните рамки на индивидуализация на наказателната отговорност на подсъдимия съдът обсъди относимите обстоятелства за личността му и степента на обществената опасност на деянието. В тази насока отчете като отегчаващо отговорността обстоятелство високата обществена опасност на деянието с оглед на спецификата на заеманата от подсъдимия длъжност и факта, че тя е била свързана със задължението да надзирава хора, лишени от свобода при условията на следствен арест, за които съществува обосновано предположение, че са извършили престъпление. Приемането на подкуп, за да се внесе наркотично вещество в мястото за социална изолация, наред със сериозното засягане на обществените отношения, защитими с криминализацията на престъплението, нанася и други съществени вреди – девалвира пред задържаните самия резон на лишаването от свобода, защото допуска у тях разбирането или най-малкото съмнението, че надзирателите са престъпници. Подронването на доверието на обществото в наказателноправната система и надзорната дейност върху затворниците представлява изключителна опасност за функционирането на правовата държава. Съдът не прие за основателно предложението на прокурора като отегчаващи обстоятелства да бъдат приети предходни прояви на подсъдимия по внасяне на наркотични вещества в ареста, тъй като те не са предмет на доказване в настоящия наказателен процес, за тях на подсъдимия не са били повдигнати обвинения, съответно срещу тях той не се е защитавал, но и подобни прояви не са били доказвани изобщо. Като смекчаващи отговорността обстоятелства съдът прецени положителните характеристични данни на подсъдимия, сравнително младата му възраст, чистото съдебно минало, които определят ниската степен на обществена опасност на дееца. Към тази група обстоятелства следва да се добавят трудовата му ангажираност – след уволнението си като държавен служител подсъдимият веднага е започнал друга работа, фактът, че полага грижи за родителите си, с които живее, данните за влошеното му здравословно състояние, изводими от приложената медицинска документация, както и изразеното от него разкаяние. Направеното самопризнание не следва да се отчита самостоятелно като смекчаващо отговорността обстоятелство, тъй като то е условие за провеждане на съкратеното съдебно следствие (в този смисъл и ТР № 1/2009 г. на ОСНК на ВКС).

След анализ на относителната тежест на всички изложени факти съдът намира, че за постигане на целите по чл. 36 НК справедливо оразмереното наказание лишаване от свобода следва да бъде определено при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства и възлиза на 4 години и 6 месеца лишаване от свобода, което на основание чл. 58а, ал. 1 НК, предвид съкратеното съдебно следствие въз основа на самопризнанието на подсъдимия, следва да бъде намалено с една трета от този срок. Поради това съдът наложи на подсъдимия наказание лишаване от свобода за срок от 3 години.

По отношение на второто кумулативно наказание – глоба, съдът съобрази като изходна позиция, че съгласно чл. 58а, ал. 5 НК за индивидуализацията на размера ѝ не е предвиден привилегирован режим. На следващо място съдът взе предвид и това, че всички наказания, чието приложение задължително следва признаването на подсъдимия за виновен за процесното престъпление, съставляват съвкупност, която комплексно трябва да постигне целите на наказването по чл. 36 НК. Ето защо, като отчете факта, че подсъдимият работи по трудов договор на длъжността автомонтьор,

както и размера на трудовото му възнаграждение в контекста на високата обществена опасност на престъплението, от една страна, а от друга – на значението на тежестта на първото осъждане, което само по себе си представлява сериозна форма на наказателноправно въздействие, съдът прие, че законосъобразният размер на глобата възлиза на 5 000 лв.

Съгласно чл. 301, ал. 4 вр. ал. 3 вр. чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7 от НК за процесното престъпление съдът следва да наложи на подсъдимия и наказание лишаване от право да упражнява определена професия или дейност. За функционалната задача и на това наказание са валидни вече изложените съображения за съобразяване на тежестта на комплексното наказание, включващо наред с лишаването от права и наказанията лишаване от свобода и глоба. Поради това, като отчете всички индивидуализиращи отговорността обстоятелства и спецификата на извършеното престъпление, съдът наложи на подсъдимия лишаване от правото да заема длъжност на държавен служител и длъжност в системата на съдебната власт, както и да упражнява професия или дейност, свързана с надзорната дейност на системата на изпълнение на наказанията за срок от 6 години, считано от влизане на присъдата в сила. Това наказание ефективно и категорично предотвратява възможността подсъдимият да извърши престъпление по служба, като същевременно въздейства недвусмислено предупредително върху останалите служители в сферата на изпълнение на наказанията и надзора на следствените арести.

Основният принцип при определяне на справедливото наказание е то да бъде наложено с минимална тежест, която е годна да реализира предвидените в НК цели да се поправи и превъзпита осъденият към спазване на законите и добрите нрави, да се въздейства предупредително върху него и да му се отнеме възможността да върши други престъпления, като се въздейства възпитателно и предупредително върху всички останали членове на обществото. Същевременно генералната превенция не може и не бива да се противопоставя на индивидуалната, защото положително въздействие върху обществото се постига само когато наказанието е стриктно съответно на конкретната обществена опасност и морална укоримост на конкретния деец и на извършеното от него и не му създава ограничения, по-големи от действително необходимите за изграждане на ефективен самоконтрол, овладяност и вътрешни задръжки, които да го възпират от извършване и на други престъпления в бъдеще. Следвайки това свое убеждение, съдът прие, че така определените три наказания съвкупно не пренебрегват генералната превенция и не игнорират високата обществена опасност на престъплението подкуп, като същевременно не са прекомерни, т.е. не представляват акт на безсмислена жестокост.

Значимите за справедливата индивидуализация фактори съдът взе предвид и при осъждане приложението на чл. 66, ал. 1 от НК, доколкото са налице предвидените материалноправни предпоставки за това. Като съобрази младата възраст на подсъдимия, добрите му характеристични данни, които показват и сериозен ресурс за постигане на ефективен превъзпитателен ефект дори само поради тежестта на факта на първото осъждане, инцидентния характер на деянието в законосъобразния му живот досега, съдът прие, че за реализиране на целите на наказанието в пълнота не се налага откъсването на подсъдимия Т. от нормалната му социална и семейна среда. В тази насока съдът неизбежно съобрази и това, че подсъдимият е бил надзирател в следствения арест, което означава, че ефективното изтърпяване на наказанието би го поставило в ситуация да обитава място на социална изолация с хора, по отношение на които е осигурявал рестрикции и надзор. Този фактор, разбира се, не може да има надделяващо значение при решаването на обсъждания въпрос, но не може да бъде игнориран и когато се преценява границата, отвъд която наказанието е прекомерно тежко. Поради всичко изложено съдът прие, че отлагането на изпълнението на

наложеното наказание лишаване от свобода за срок от 5 години от влизане в сила на присъдата в необходима степен би осъществило, от една страна, адекватно и достатъчно интензивно репресивно и възпитателно-поправително действие върху подсъдимия, а от друга страна – ще гарантира пълноценно и общественото спокойствие. За укрепване на общественополезния ефект на въздействието, като подходяща спрямо личността на подсъдимия форма – едновременно на надзор и подкрепа на реинтеграцията му, на основание чл. 67, ал. 3 от НК съдът постанови в изпитателния срок на отложеното изпълнение на наказанието лишаване от свобода предвидената по чл. 42а, ал. 2, т. 4 от НК пробационна мярка „включване в програми за обществено въздействие“.

На основание чл. 59, ал. 1 от НПК при изпълнение на наказанието лишаване от свобода съдът приспадна времето, през което подсъдимият е бил задържан по ЗМВР и по чл. 64, ал. 2 НПК, считано от 16.08.2020 г. до 18.08.2020 г, както и времето, през което е бил с мярка за неотклонение домашен арест, считано от 18.08.2020 г. до 19.02.2021 г.

На основание чл. 53, ал. 2, б. „а“ от НК съдът отне в полза на държавата вещественото доказателство – високорисково наркотично вещество – коноп, предадено за съхранение на Централно митническо управление с приемателно-предавателен протокол № 79822 от 7.07.2021 г., което след влизане на присъдата в сила да бъде унищожено на основание чл. 112, ал. 2 от НПК. Разпоредбата на чл. 53, ал. 2, б. „а“ от НК предвижда, че се отнемат в полза на държавата вещите – предмет или средство на престъплението, притежаването на които е забранено, независимо от наказателната отговорност. Наркотичното вещество не представлява предмет или средство на престъплението подкуп, но е предмет на другото престъпление, с оглед осъществяването на което подсъдимият е поискал и приел наследващия му се дар. Наркотичното вещество е приложено като вещественото доказателство в настоящото производство, поради което на основание чл. 27, ал. 1 НПК именно настоящият съд е компетентен да реши въпроса за неговото отнемане, защото притежаването му без специално разрешително по ЗКНВП, каквото в случая липсва, е забранено.

Същевременно предметът на престъплението подкуп – сумата от 150 лева, съдът отне в полза на държавата на основание чл. 307а от НК.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 189, ал. 3 от НПК съдът възложи върху подсъдимия заплащането на направените по делото разноси в размер на 1036, 40 лева (хиляда тридесет и шест лева и четиридесет стотинки) по сметка на СДВР, а на основание чл. 190, ал. 2 от НПК – заплащането на държавна такса в размер на 5 лева за издаване на изпълнителен лист.

Мотивиран от изложеното, съдът постанови присъдата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

-
-
-
-
-
-